

Fælles ansvar og retning for kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne

25. juni 2025
Sagsnr.: 25/18361

Regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier har indgået følgende aftaler, som skal sikre et varigt og markant kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne:

- Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje (januar 2024)
- Aftale om flere faglærte til den grønne omstilling (juni 2024)
- Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne (maj 2025)

Med de tre aftaler udmøntes samlet set 378,8 mio. kr. fra 2025 stigende til 433,9 mio. kr. varigt fra 2032 i form af et takstløft til erhvervsuddannelserne samt midlertidige særtilskud på samlet set 765,6 mio. kr. i perioden 2025-2030. Aftalepartierne er enige om løbende at følge nøgletal tilgængelige på uddannelsesstatistik.dk for udviklingen på erhvervsuddannelserne. Det vedrører blandt andet data for centrale parametre som frafald, tilgang, fuldførte, elevtrivsel, beskæftigelsesfrekvenser og lærepladsstatistik.

Principper for kvalitetsløftet

Med midlerne får institutionerne frihed til at foretage lokale prioriteringer, der kan sikre kvalitetsløftet. Fagbevægelsens Hovedorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier-Bestyrelserne og Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier-Lederne, Danske SOSU-skoler Bestyrelserne, Danske SOSU-skoler Lederne og Danske Landbrugsskoler og regeringen giver med denne aftale håndslag på det fælles ansvar for realisering af kvalitetsløftet og er enige om, at:

- Midlerne udmøntes til erhvervsuddannelserne og inden for intentionerne besluttet i de tre politiske aftaler (se beskrivelse i bilag 1)
- Institutionerne får ansvar og råderum til at håndtere lokale udfordringer og foretage lokale prioriteringer.

- Institutionerne skal fremover udarbejde og offentliggøre en fler-årig strategi for sit kvalitetsarbejde med lokale mål, hvor bestyrelsen forpligtes til at følge op på strategien mindst hvert andet år og udarbejde en afrapportering, som offentliggøres på skolens hjemmeside (initiativ 1.6 i aftale fra maj 2025).
- Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) kvalitetsforståelser for erhvervsuddannelsesområdet kan være inspiration for institutionernes systematiske kvalitetsarbejde lokalt (udkast vedlagt aftalen)¹.
- Børne- og Undervisningsministeriet forpligtes til at levere ensartede og transparente data om kvalitet. Det sker i form af udstilling af centrale data for søgning, lærepladser, elevtal, herunder tilgang, frafald, elevtrivsel, fravær, karakterer, overgang mellem uddannelser og beskæftigelsesfrekvenser. Data udstilles i Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus på institutions- og uddannelsesniveau. Institutionernes kvalitetsarbejde skal bl.a. tage udgangspunkt i ministeriets data, herunder suppleret med institutionernes egne data.
- Indsatserne skal samlet set bidrage til at øge læringskvaliteten i erhvervsuddannelserne, bidrage til rekruttering og motivationen til at tage en erhvervsuddannelse, nedbringe frafaldet og øge gennemførslen på erhvervsuddannelserne til gavn for den enkelte og for samfundet.
- Indsatserne skal have fokus på det samlede uddannelsesforløb, herunder også overgange og samspillet mellem skole- og oplæringsdelen.

Parterne bag denne aftale støtter desuden op om, at:

- Indgå aktivt i udviklingsarbejdet om oprettelse af flere klyngeuddannelser (initiativ 7.6 om flere klyngeuddannelser på erhvervsuddannelserne, aftale fra maj 2025). Resultatet af udviklingsarbejdet meldes ind som en del af de faglige udvalgs løbende ajourføring af uddannelsernes indhold, og dermed vil det forsat være de faglige udvalg, der i sidste ende beslutter, hvilke klynger der kan etableres.
- Opstille en række principper for nyt udbudslandskab for udvalgte hovedforløb. Principperne er fastlagt i bilag 2 til dette håndslag.
- Nærværende håndslag og STUK's kvalitetsforståelser kan være inspiration til en ramme og et fælles sprog for kvalitet, som også kan bidrage med overblik over mulige indsatsområder fra fondene i forhold til kvalitetsudvikling i sektoren.

Parterne forpligter sig med nærværende håndslag til at forfølge ovenstående principper og intentionerne og hensigterne i de politiske indgåede aftaler om erhvervsuddannelserne og de konkrete initiativer omfattet af kvalitetsløftet, jf. bilag 1 og 2. Håndslaget omfatter som udgangspunkt det samlede taxametertilskud til erhvervsuddannelserne. Parterne aftaler at mødes første gang i 2026 med henblik på en statusdrøftelse af skolerne arbejde med realisering af strategiarbejdet, som led i implementering

¹ STUK's kvalitetsforståelser er fortsat under udarbejdelse.

af dette håndslag. Parterne vil ligeledes drøfte de tilgængelige nøgletal, der skal anvendes som led i den politiske opfølgning med aftalepartierne.

Side 3/7

25.06.2025

Håndslaget er indgået mellem Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye på vegne af regeringen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier-Bestyrelserne og Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier-Lederne, Danske SOSU-skoler Bestyrelserne, Danske SOSU-skoler Lederne og Danske Landbrugsskoler.

Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje (januar 2024):

Aftalen indeholder et initiativ, som indebærer et takstløft:

1. Permanent taxameterløft til at styrke rekruttering og kvalitet lokalt: Der afsættes 92,5 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til et permanent taxameterløft til SOSU-uddannelserne. Det skal understøtte et råderum til og frihed for SOSU-skolerne til at igangsætte lokale initiativer, der skal styrke rekruttering og kvalitet. Taxameterløftet kan blandt andet understøtte:
 - Indsatser til at øge gennemførelsen (skolerne kan yde denne støtte til eleverne, både mens de er i skole og i oplæring), eksempelvis:
 - Social, personlig og psykologisk individuel eller kollektiv rådgivning til elever, der har behov for dette. Skolen fastsætter rammerne for denne rådgivning, der fx kan omfatte vejledning fra socialrådgivere eller psykologer.
 - Mentorordninger, tolærerordninger eller lektiehjælp til enkelt elever eller grupper af elever, som har brug for faglig støtte for at gennemføre deres uddannelse.
 - Rekrutteringsindsatser, der skal tiltrække flere elever på SOSU-uddannelserne, herunder målrettede indsatser for at øge rekrutteringen af både mænd og kvinder.
 - Øget brug af simulationstræning i undervisningen.
 - Løbende investeringer i velfærdsteknologisk udstyr, så SOSU-uddannelserne er tidssvarende. Skolerne kan for eksempel udbrede DigiTech-retningen² på social- og sundhedsassistentuddannelsen.
 - Bedre og øget brug af snuseoplæring på grundforløbets 2. del

Aftale om flere faglærte til den grønne omstilling (juni 2024):

Aftalen indeholder tre initiativer, som indebærer et takstløft eller særtilskud:

1. Grønt udstyrsløft på erhvervsskolerne: Erhvervsskoleeleverne skal klædes bedre på til den virkelighed, som møder dem ude i virksomhederne og i den offentlige sektor. Der afsættes 46,7 mio. kr. i 2024, 35,0 mio. kr. i 2025, 71,4 mio. kr. i 2026 og 60,5 mio. kr. i 2027 (dvs. i alt 213,6 mio. kr. over de fire år) til et grønnt udstyrsløft på erhvervsskolerne. Midlerne udmøntes som et særtilskud og målrettes udbydere af erhvervsrettet uddannelse inden for hovedområderne "Fødevarer, jordbrug og oplevelser" samt "Teknologi, byggeri og transport",

som er kendetegnet ved at være udstyrstunge, og som i høj grad leverer arbejdskraft til den grønne omstilling.

2. Grøn efteruddannelse af erhvervsskolelærerne: Der afsættes 20,1 mio. kr. i 2024, 15,1 mio. kr. i 2025, 30,6 mio. kr. i 2026 og 26 mio. kr. i 2027 (dvs. i alt 91,8 mio. kr. over de fire år). Midlerne udmøntes som et særtilskud til kompetenceløft af lærere på alle erhvervsuddannelser for at understøtte, at eleverne i endnu højere grad møder kvalificerede lærere med opdateret viden på erhvervsskolerne. Det kan fx handle om lærernes tekniske færdigheder eller om viden om de nyeste bæredygtige materialer, klimaafrapportering eller udstyr.
3. Flere studieture for at understøtte attraktive ungemiljøer: Studieture skal være mere udbredte på erhvervsuddannelserne, ligesom man kender det fra gymnasiet. Der afsættes 24,2 mio. kr. årligt fra 2025 og frem for at understøtte erhvervsskolernes muligheder for at gennemføre studieture. Initiativet er finansieret via en generel stigning i taxameteret på erhvervsuddannelserne.

Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne (maj 2025):

Aftalen indeholder to initiativer, der indebærer et takstløft eller et særtilskud:

1. Permanent løft af kvaliteten på erhvervsuddannelserne: Der afsættes 262,1 mio. kr. fra 2025 stigende til 365,7 mio. kr. i 2030 og 317,2 mio. kr. fra 2032 og frem til et permanent takstløft til erhvervsuddannelserne (ekskl. hovedforløbet på social- og sundhedsuddannelserne). Takstløftet forudsættes anvendt i overensstemmelse med den politiske aftales intentioner, herunder til finansiering af to konkrete indsatsområder – faglig kompetenceudvikling af underviserne og trivselsfremmende aktiviteter for elever og lærlinge.

Derudover er følgende initiativer direkte finansieret af det permanente takstløft:

- Initiativ 2.2. Dygtige faglærere og øget brug af gæstelærere
- Initiativ 7.3. Flere åbne værksteder
- Initiativ 7.14. Styrket arbejde med specialpædagogisk støtte (SPS)
- Initiativ 7.15. Understøttelse af specialpædagogisk støtte (SPS) i oplæringsperioden (nyt lovkrav om, at skolerne skal tilbyde SPS-elever at formidle en samtale om deres støttebehov med oplæringsvirksomheden).

Og følgende initiativer er delvist finansieret af takstløftet:

- Initiativ 7.7. Besøg på lærepladsen
 - Skolerne skal fremadrettet besøge elever i risiko for at falde fra en erhvervsuddannelse hos deres oplæringsvirksomheder (nyt lovkrav).
- Initiativ 4.1. Bedre muligheder for udlandsophold for elever og lærlinge.

- Skolerne skal understøtte vejledning af elever om muligheder for oplæring i udlandet (OPU) samt bidrage til den praktiske planlægning af OPU. Skolerne skal desuden udvikle et koncept for lokalisering af relevante virksomheder i samarbejde med de faglige udvalg.
2. Styrkede ungdomsmiljøer: Der afsættes et midlertidigt særtilskud i årene 2025-2030 på 50 mio. kr. i 2025 stigende til 145 mio. kr. i 2029 og 85 mio. kr. i 2030 til styrkede ungdomsmiljøer på erhvervsuddannelserne. Særtilskuddet kan fx bruges til at styrke de faglige miljøer, ungefællesskaber og generel trivsel, afvikling af undervisning samt til fysisk indretning, der understøtter fællesskab og faglig fordybelse, lektiehjælp/lektiecafeer og virksomhedsbesøg mv. Midlerne kan desuden anvendes til et stærkere samarbejde mellem erhvervsskolerne og 10. klasse.

Principper for et nyt udbudslandskab for udvalgte hovedforløb:

Aftaleparterne er enige om følgende principper for udvælgelse af uddannelser, der skal indgå i en udbudsrunde for udvalgte hovedforløb:

1. Udbudsrunder skal understøtte, at hovedforløb placeres på skoler på en måde, som fremmer etablering af stærke faglige og sociale miljøer.
2. Der skal sikres et geografisk dækkende udbud af hovedforløbene under hensyn til erhvervsudvikling og herunder det forventede lokale/regionale/nationale lærepladspotentiale.

Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) vil på baggrund af udtalelser fra de faglige udvalg afgive indstilling til børne- og undervisningsministeren om hvilke uddannelser, der skal indgå i udbudsrunder.

De objektive kriterier, som i udbudsrunder skal anvendes til vurdering af skolernes ansøgninger, fastlægges af børne- og undervisningsministeren efter høring af REU og på baggrund af udtalelser fra de faglige udvalg. I selve udbudsrunder afgiver REU – på baggrund af udtalelser fra de faglige udvalg – ligeledes indstilling til børne- og undervisningsministeren om, hvilke skolars ansøgninger om hovedforløb og skoleoplysningscenter, der skal godkendes.

Forberedelsen af udbudsrunder igangsættes i 2025. Selve udbudsrunder kræver lovændring, som forventes at kunne træde i kraft første halvår 2026. Efter lovens vedtagelse følger proces med behandling af ansøgninger og inddragelse af REU, som tager et år til halvandet. De nye udbudsgodkendelser forventes meldt ud i sommeren 2027 med virkning fra 1. januar 2028.